

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІЗНЕС-КУЛЬТУРА

Каталог 3 вибірових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D3 Менеджмент
ОПП Підприємництво та інновації

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 5 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2026-2027 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бізнес-культура
Викладач (-і)	Пилипів Надія Іванівна, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380673444155
Е-mail викладача	nadiya.pylypiv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Бізнес-культура - це система цінностей та пріоритетів підприємства щодо поведінки його на ринку, взаємовідносин з членами трудового колективу, споживачами, постачальниками та з іншими суб'єктами господарювання.</p> <p>Предметом дисципліни «Бізнес-культура» є система знань пов'язаних із управлінням у невизначених ринкових умовах, інноваційною діяльністю при організації власної справи, а також формування системи управління бізнес-культурою в організації.</p> <p>Об'єктом дослідження є підприємницька структура, яка розглядається як мікроекономічна система, тобто відокремлена внаслідок суспільного поділу праці частина усіх процесів, здатних самостійно або ж у взаємодії з іншими аналогічними системами задовольняти ті чи інші потреби споживачів.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів: ЗМ1. Діловий етикет бізнесмена поточний контроль поточний контроль. ЗМ 2. Практичні аспекти бізнес-культури поточний контроль.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Бізнес-культура” є формування знань з питань процедури створення підприємства, дослідження середовища і конкуренції та видів підприємницької діяльності, актуальні, з огляду на сучасну ситуацію, етичні проблеми бізнесу, формування бізнес-культури на підприємстві, засобів досягнення успіху та особистої кар'єри.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни “Бізнес-культура” є</p> <ul style="list-style-type: none"> – навчити основним правилам поведінки в бізнес-середовищі; Володіння мистецтвом ведення ділових бесід, нарад і переговорів; Підготовка та здійснення публічних виступів; – володіння правилами вітання, представлення, знайомства, запрошення, поздоровлення, компліменту та прощання; – володіння вербальними та невербальними засобами спілкування й вміння за їхніми сигналами розпізнавати партнера; – володіння складовими позитивного іміджу; Володіння технікою телефонної розмови; – вміння користуватися правилами ділового етикету; <p>сприяти оволодінню нормам і правилам міжнародного етикету.</p> <p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні поняття та сутність бізнесу соціальної і колективної відповідальності; – особливості заснування власної справи в Україні; – аспекти організації бізнесу, підприємницького успіху; – етику та культуру ділового спілкування; – психологію підприємницької діяльності; – договірні взаємовідносини у підприємстві; – культуру ведення бізнесу. 	

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими **комунікаціями**: здатність використовувати набуті знання в практичній діяльності при веденні бізнесу.

Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває **автономності і відповідальності**, що проявляється у такому:

- здатності забезпечувати об'єктивну оцінку власного підприємницького успіху;
- здатності відстежувати й використовувати новітні наукові та технічні досягнення для забезпечення успіху бізнесу в умовах загроз і небезпек;
- здатності ініціювати організацію процесу відтворення та ефективного використання визначення рівня фірмової культури.

4. Компетентності та результати навчання

Компетентності:

- здатність працювати в команді;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність діяти відповідально та свідомо;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу, суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності та ведення здорового способу життя;
- здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин;
- здатність визнати і використовувати професійні знання з організації діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових

Результати навчання:

- вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;
- демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати;
- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;
- використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;
- застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	16/6		
семінарські заняття	14/4		
самостійна робота	60/80		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	D7 Торгівля	1	вибірковий

Тематика курсу						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Семінари	Самостійна робота	Лекції	Семінари	Самостійна робота
ЗМ1. Діловий етикет бізнесмена						
Тема 1. Формування бізнес-культури в суспільстві	2	2	8	1	1	10
Тема 2. Етика бізнесу	4	2	8	1	-	10
Тема 3. Формування культурних бізнес-комунікацій	2	2	8	1	1	12
ЗМ 2. Практичні аспекти бізнес-культури						
Тема 4. Етика ділового спілкування	2	2	6	1	-	10
Тема 5. Корпоративна бізнес-культура	2	2	8	1	1	10
Тема 6. Особливості формування бізнес-культури в зарубіжних країнах	2	2	6	-	-	8
Тема 7 Бізнес-дизайн у створенні іміджу підприємств	2	2	6	1	1	10
Індивідуальна робота	-	-	10	-	-	10
Усього годин	16	14	60	6	4	80
6. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінювання курсу	<p>Знання, при формі семестрового підсумкового контролю-заліку, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>зараховано:</p> <p>90 – 100 – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>80 – 89 – здобувач освіти дуже добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>70 – 79 – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається кількох неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>60 – 69 – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p>					

50 – 59 – здобувач освіти частково опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

не зараховано:

26 – 49 – здобувач освіти не опанував більшості навчального матеріалу дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

1 – 25 здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Шкала оцінювання для заліку		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90 – 100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	Не зараховано	FX
1-25		F

Система оцінювання курсу	Поточний контроль та самостійна робота		Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1	Модуль 2		
	Поточний контроль	Самостійна робота		
		Тестування		Індивідуальне завдання
	Теми 1-7	Теми 1-7		Теми 1-7
	60	20		20
	100			100

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.

Критерії поточного оцінювання:

«90-100» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

«70-89» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

«50-69» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання

	<p>необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>«1-49» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>Поточні оцінки які можуть отримати студенти під час семінарських занять сумуються і розраховується як середнє арифметичне. Середній бал переводиться у 60 бальну шкалу.</p>
<p>Система оцінювання знань самостійної роботи студентів</p>	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Тестування</p> <p>2. Індивідуальна робота</p> <p>Тестовий контроль: студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 20 балів (40 тестів по 0,5 бали)</p> <p>Контроль знань індивідуальної роботи проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Модульний контроль знань індивідуальної роботи студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або індивідуальних завдань.</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання (ІЗ).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 100 балів. Бал за індивідуальне завдання переводиться у 20 бальну шкалу.</p> <p>Контроль знань індивідуальної роботи проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за два змістові модулі:</p> <p>М 1. Поточний контроль (1-60 балів).</p> <p>М 2. Самостійна робота (1-40 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог,</p> <p>другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>

7. Політика курсу

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання оформляється у електронному вигляді та надсилається на електронну пошту викладача або створений Google-диск.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті, враховуючи Положення про запобігання академічному плагіату (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>), Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)..

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а «нб» округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnologij-shi.pdf>).

Додаткові бали +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти.

9. Рекомендована література

1. Апопій В. В. Основи підприємництва: навч. посіб. / В. В. Апопій, Н. О. Шутовська, С. А. Серета. К.: Ліра-К, 2014. 324 с.
2. . Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Ляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. К.: Знання, 2013. 446 с.
3. Воронкова В. Г. Основи підприємництва: теорія та практикум: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 455 с.
4. . Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2013. 368 с.
5. . Грищенко І. М. Підприємницький бізнес: Підруч. для студентів ВНЗ. К.: Грамота, 2016. 519 с.
6. . Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Ліра-К, 2013. 407 с.
7. . Захарчин Г. М. Основи підприємництва: культура, технологія, відповідальність: навчальний посіб. з грифом МОН / Г. М. Захарчин, О. В. Юринець. К.: Знання, 2011. 254 с.
8. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво і бізнес-культура: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 288 с.
9. Компанієць В.В. Моральні основи економіки та підприємницької діяльності: підручник. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 455 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2425>
10. Лігоненко Л. О. Підприємництво і бізнес-культура: підручник / Л.О. Лігоненко, Г.Л. Піратовський, І.В. Молоштан та ін.; за заг. ред. Л.О.Лігоненко К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 508 с.
11. Тягунова Н. М. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитномодульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова, О.А. Спориш. К. : Центр учбової літератури, 2014. 118 с.
12. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. К.: Ліра-К, 2014. 408 с.
13. Електронне видання Діловий вісник-виробничо-практичний журнал ТПП України. URL: <http://old.ucci.org.ua/synopsis/dv/dvrsltu.shtml?CGIQUERY=32&lng=1&selr=10&rubr=10&minv=80&maxv=227&query=>
14. Вараксіна, О., Шульга, В. Роль корпоративної культури у сучасному бізнес-середовищі. *Економіка та суспільство*, 2023, № 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524->

0072/2023-49-63

15. Муха Р. А. Бізнес-культура, сутність та основні характеристики. Ефективна економіка. 2018. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6485>

16. Химич, І. Г., Кужда, Т. І., Юрик, Н. Є. Бізнес-культура: типи моделей організаційної культури підприємства. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, 2023. № 7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-04-01>

Наукові публікації

1. Н.І.Пилипів. Концептуальний підхід до побудови обліково-інформаційного забезпечення соціальної відповідальності підприємства через призму системи ділового партнерства / Н. І. Пилипів, Ю. В. Максимів, І. Д. П'ятничук. Збірник «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики», № 4 (27) 2018 (WOS) URL: <http://fkd.org.ua/article/view/154374>

2. Пилипів Н.І., П'ятничук І.Д., Сологуб С.І. Концепція соціальної відповідальності ОТГ у контексті сталого розвитку. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. 2018. С. 36-42.

3. Пилипів Н. І. Аналітичне забезпечення стратегії розвитку сільськогосподарського підприємства / Н. І. Пилипів., І. Д. Амброзак. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2020. №9. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2020-9-6300>

4. Пилипів Н.І. Стратегічні орієнтири розвитку біоенергетичного потенціалу сільськогосподарських підприємств під час переходу до циркулярної економіки / І. Б. Яців, М. Г. Ступень, Н. І. Пилипів, Д. І. Шеленко. *Регіональна економіка*, 2019, № 4 (94). С. 144–151.

5. Пилипів Н.І. Підходи до управління інвестиційною діяльністю Н.І. Пилипів., О. І. Ємець. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. Випуск 13. Івано-Франківськ: Плай, 2018. С. 185-191

6. Pylypiv N. Classification of strategies for socio-economic development of united territorial communities / N.Pylypiv, I Piatnychuk., S. Sologub. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. 2020. Vol. 7, No. 3, 27-35.

7. Пилипів Н.І. Необхідність побудови обліково-інформаційного забезпечення соціальної відповідальності бізнесу / Н.І. Пилипів, І.Д. П'ятничук. Актуальні проблеми обліково-аналітичного забезпечення в умовах переходу до Індустрії 4.0 : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 березня 2020 року. Рівне : НУВГП, 2020. С. 151-154

8. Пилипів Н.І. Потенціал економічного націоналізму в інвестиційній політиці / Пилипів Н.І., Ємець О.І. Матеріали VIII Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю «Економічний націоналізм» (Івано-Франківськ, 12-13 жовтня 2018 р.). Івано-Франківськ: Лілея НВ, 2018. С.183-190.

9. Пилипів Н.І. Економічна сутність та принципи системи ділового партнерства банківської установи / Н.І. Пилипів, Ю.С. Гишта. Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 24 листопада 2018 року) / ГО «Львівська економічна фундація». Львів: ЛЕФ, 2018. Ч. 1. С.55-58.

10. Пилипів Н.І. Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності / Н.І. Пилипів, Є.І. Мацінів-Яріш. Становлення та особливості регулювання міжнародних економічних відносин: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 14 грудня 2019 р.). Дніпро: НО «Перспектива», 2019. С.109-111.

11. Pylypiv N. Accounting support organizing in the system of work partnerships among commercial banks // Maksymiv Y., Pylypiv N., Piatnychuk I., Pylypiv M. PERSPECTIVES. Journal on economic issues, 1 (5). 2017. P136-146.

Викладач
д.е.н., проф.

Пилипів Н.І.